

2010-03-09

DRUŠTVA ZA OBILJEŽAVANJE GROBIŠTA
RATNIH I PORATNIH ŽRTAVA

Kolodvorska 3, 42 000 Varaždin 098-961-93-15

Žiro račun 2360000-1101736832, MB 01517163, OIB 20358865131

Predmet: Izvješće o radu Društva u 2009-oj godini

U sklopu pripreme za redovitu godišnju skupštinu Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava održan je sastanak Izvršnog odbora na kojem je podneseno i prihvaćeno izvješće o radu udruge u prošloj godini, a sastanak je održan u srijedu, 3. ožujka 2010. godine u prostorijama Društva Kolodvorska 3 u Varaždinu s početkom u 10 sati. Sastanku su prisustvovali Jasenka Zdelar, tajnica Društva koja je ujedno vodila zapisnik, te Branka Šargač, Boris Veselnik, Ivan Pavlović, Stanko Lazar, Franjo Črep, Zlatko Pišpek, Stjepan Jovan i Franjo Talan, a iz opravdanih razloga sastanku nisu mogli nazočiti Anica Vidaček, Stjepan Borak, Josip Kolarić i Dragutin Šafarić iz Velenja, kao ni Stanko Cecelja koji je na liječenju u Belgiji. Izvršni odbor je u toku prošle godine održao četiri sastanka, a ostale aktivnosti odvijale su se sukladno programu rada. Na sastanku je odlučeno da se nastavi s radom na završetku knjige Žrtvoslov drugog svjetskog rata i poraća Varaždinske županije, a skupština će se održati nakon komemoracije u Štrigovi koja je potkraj ožujka.

Tako je Izvršni odbor Društva još jednom podržao nastojanja oko izdavanja Žrtvoslova Varaždinske županije za kojeg je već gotov prijelom s imenima preko četiri tisuće osoba iz svih općina i gradova, a knjiga će obuhvaćati i detaljan popis grobišta i rad Društva u proteklom razdoblju.

Također je prihvaćena i informacija o istraživanju okolnosti stradanja žrtava poratnog razdoblja s područja Kotoribe, a prisutni su iznijeli mišljenje kako će se u slijedećem razdoblju dobiti stručno mišljenje sudskog vještaka o posmrtnim ostacima žrtava grobišta Sep u Gornjem Hrašćanu, koje su ekshumirane 8-12 lipnja 2009. godine.

Izvješće o radu Društva u 2009-oj godini

Društva za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava osnovano je 20. rujna 2000. godine, a temeljni zadatak udruge bio je i ostao obilježavanje stratišta i masovnih grobišta na području Varaždinske županije i šire okolice. U tome smo većim dijelom i uspjeli, te smo u proteklom razdoblju spomen križevima obilježili grobišta i grobove Dravska šuma Varaždin, Kalnička kapela, Kućan Ludbreški, Gaj – Strmec Podravski, a 2003. godine zajedno s udrugom Hrvatski domobran Varaždinske Toplice obilježili smo i najveće grobište tog dijela Županije, grobište Leskovec u župi Svibovec. Podigli smo i spomen na prešućene žrtve ratnih i poratnih likvidacija žitelja naselja Čukovec kod Ludbrega, a 2008. godine podigli smo spomen obilježje poginulim braniteljima Domovinskog rata i žrtvama komunističkih progona župe Vratišinec u Međimurju. Tako su u Međimurju obilježena grobišta Repova šuma u Štrigovi, grobište Sep u Gornjem Hrašćanu, Ksajpa u Šenkovcu kod Čakovca, a 12. srpnja 2009. godine spomen križ je postavljen i na grobištu Leš u Kotoribi.

Kako su se najveće likvidacije događale u proljetnim mjesecima 1945. godine tako se i većina aktivnosti Društva veže uz prvu polovicu godine, a nismo zaboravili ni grobišta i stratišta i prve masovne likvidacije zarobljenika koje su na prostoru Varaždinske županije započela nakon partizanskog zauzimanja Varaždinskih Toplica 29. rujna 1943. godine, kada je prema partizanskim izvorima zarobljeno 88 branitelja grada. Prema izjavama svjedoka 73 osobe su nakon mučenja poubijane u šumi iznad sela Leskovec, u župi Svibovec, a dio zarobljenika koji se provukao kroz obruč mučena je u selu Čurilovec odakle su žrtve odvedene u podnožje Kalnika gdje su na svirep način poubijane. Nakon Varaždinskih Toplica zauzet je i grad Ludbreg, a grupa zarobljenika pod stražom je držana u Kućanu Ludbreškome odakle su nakon mučenja sprovedene preko rijeke Bednja, prema Ludbreškim Vinogradima gdje su na području zvanom „Šoderana“ poubijane. Tu im kosti i danas počivaju.

Društvo je osnovano s ciljem nastavka istraživanja i obilježavanje grobišta, koje je do 2000 godine vodila Komisija za utvrđivanje ratnih i poratnih žrtava koju je formirao Sabor Republike Hrvatske, sve dotle dok taj posao ne preuzme Država, odnosno od Republike Hrvatske formirano Povjerenstvo ili koja druga institucija. Kako se to u posljednjih deset godina nije dogodilo, rad Društva se nastavlja, a da bi se očuvala uspomena na prešućene hrvatske žrtve rad Udruge se proširio te je formirano i nekoliko novih udruga.

Rad Društva 2009. godine odvijao se kroz slijedeće aktivnosti:

	Aktivnosti Društva
1.	- 03. siječnja posjetili stratište Čurilovec, župa Ljubešćica, područje Varaždinskih Toplica i grobište Hrastovec, bili prisutni Milan Pavić, iz udruge Macelj, Dragutin Šafarić i Franjo Talan te domaći, student Karlo Ivanek i svjedoci
2.	- 13. veljače Čakovec, sprovod prof. dr. Zvonimira Bartolića, podupiratelja rada Društva, znanstvenik čovjek koji je sebe i svoju ljubav u rodni kraj ugradio i u očuvanje prešućene hrvatske povijesti Međimurja i Hrvatske, a godinama je u tom cilju i pisao i poticao druge da pišu te uređivao Hrvatski kajkavski kalendar
3.	- 31. siječnja predano je Izvješće Varaždinskoj županiji, zajedno s financijskim izvješćima prema programu, a predane su i kopije svih isplatnica i uplatnica, kao i računa.
4.	-25. veljače – Izvršni odbor pripreme za godišnju skupštinu i ostalo
5.	- 05. ožujka kod rekonstrukcije zaštitnog protu-poplavnog nasipa u Gornjem Hrašćanu iskopane na jednoj lokaciji, dužina 200 metara kosti žrtava dovezenih iz Varaždina u lipnju 1945. godine-

	grobište, nalazište posmrtnih ostataka žrtava poratnih partizanskih likvidacija, obišli Stjepan Jovan, Josip Kolarić i Franjo Talan, ispred Društva, a bio prisutan i Alfred Obranić, predsjednik HDPZ-a
6.	-12. ožujka upućen zahtjev Vladi, Saboru, Ministarstvu pravosuđa, Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i Međimurske županije i, sredstvima društvenog priopćavanja i ostalima – Zahtjev za ekshumaciju grobišta „Sep“ u Gornjem Hrašćanu i dostojan ukop likvidiranih žrtava
7.	- ožujak i travanj mjesec 2009. godine utvrđivanje okolnosti stradanja žrtava dovezenih iz Varaždina 1945 do grobišta Gornji Hrašćan - i tamo poubijanih
8.	- 14. ožujka - bili na Skupštini Udruge branitelja općine Petrijanec
9.	-18. ožujka Državno odvjetništvo iz Čakovca nas obavještava o radnjama poduzetima za ekshumaciju grobišta žrtava poratnog razdoblja Drugog svjetskog rata poubijanih na grobištu Gornji Hrašćan
10.	- 21. ožujka održana je redovita godišnja skupština Društva položen vijenac na grobištu Dravska šuma
11.	- 27. ožujka 2009. godine 62 obljetnica likvidacije i stradanja stanovništva pograničnog dijela Hrvatske u gornjem Međimurju ubijenih od strane UDB-e u Štrigovi
12.	-07. travnja biskup mons. Josip Mrzljak posjećuje mjesto iskapanja i grobište u Gornjem Hrašćanu
13.	- 17-18- travnja 2009. godine Dubrovnik istraživanja okolnosti stradanja i ukopa Viktora Conara 1941. godine na ratištu južnog dijela Hrvatske gdje su još poginuli i pokopani Filip Ledinščak iz Lepoglave i Antun Oštrek iz Novog Marofa kao i ostali
14.	- 19. travnja 2009. Donja Voća održano predavanje o grobištima i stradanjima u Drugom svjetskom ratu i poraću s posebnim osvrtom na žrtve ratnih i poratnih sukoba XX stoljeća župe Donja Voća
15.	- posjet Istražnom sudu u Varaždinu u vezi ekshumacije žrtava grobišta Gornji Hrašćan
16.	- 29. travnja grobište Gornji Hrašćan snimanje georadarom – pokušaj utvrđivanja lokacije posmrtnih ostataka – dobiveni rezultati nisu mogli poslužiti (potrebno je fizički iskopati i utvrditi što krije lokacija)
17.	09. svibnja 2009. godine Moždenec - Paka – Novi Marof – blagoslov spomen križa i koemmoracija žrtvama tamošnjih grobišta, uz cestu prema Sudovcu i Križevcima (franjo Črep i predsjednik Društva)
18.	16. svibnja 2009. godine Bleiburg i posjeta grobištu Tezno u Mariboru te polaganje vijenca na grobištu Huda jama kod Laškog o stradanjima govorio Dragutin Šafarić, predsjednik Povjerenstva za Sloveniju
19.	- 25. svibnja 2009. godine – razgovor i izmjena podataka s djelatnicima MUPa (POA ili Soa) u vezi lokacija poratnih likvidacija na području Varaždinske i Međimurske županije
20.	- 28. svibnja 2009. godine Izvršni Odbor Društva donosi odluku o nužnosti ekshumacije i kod toga se angažiraju sve umne i fizičke sposobnosti članova udruge, prikupljanju sredstava za ekshumaciju grobišta u Gornjem Hrašćanu – tvrtka Geotim dala ponudu za iskapanje za iznos troškova goriva
21.	- 29. svibnja potpisan ugovor sa tvrtkom Geotim iz Belice o izvođenju radova na ekshumaciji u Hrašćanu
22.	- 31. svibnja komemoracija i obilježavanje 64. obljetnice žrtava grobišta Dravska šuma Varaždin
23.	- 05. lipnja ujutro Županijski sud Varaždin – smjernice i dogovor o tijeku ekshumacije grobišta SEP u Gornjem Hrašćanu – prisutni sutkinja Biserka Plesničar, Darko Dragičević MUP Čakovec, Ivan Cerovec – Hrvatske vode, Dragutin Cerковиć, predstavnik tvrtke Geotim koja će izvoditi ekshumaciju i Franjo Talan, predsjednik Društva dogovoreno je da radovi traju svaki dan do 15 sati., a nakon toga pronađeno, posmrtni ostaci prevoze se na patologiju Županijske bolnice u Čakovcu gdje će stručno mišljenje dati patolog. - 05. lipnja 2009. u 12 sati - posjet grobištu Kotoriba – utvrđivanje lokacije grobišta Leš i okolnosti stradanja
24.	- 07. lipnja komemoracija Macelj –

25.	- od 08. do 12 lipnja istražne radnje i ekshumacija grobišta u Gornjem Hrašćanu na dužini od 500 metara, još preostalo nekoliko kilometra nasipa za istražiti. Kost, posmrtni ostaci žrtava preneseni na Patologiju Županijske bolnice u Čakovcu gdje će se obaviti stručno obrada po sudskom vještaku
26.	- 14. lipnja komemoracija na grobištu Pancerica Virje Otok – općina Cestica
27.	- 16. lipnja komemoracija grobište Lug - Bjelovar mjesto likvidacije i vlč Antuna Klasića iz župe Križovljan i ostalih žrtava – nekoliko grobova u šumi
28.	- 29. lipnja – komemoracija i obilježavanje 64 obljetnice Udbinih likvidacija na grobištu Tužno u općini Vidovec – polaganje vijenaca i misa zadušnica
29.	<i>-01. srpnja posjet Varaždinskoj biskupiji, primio nas biskup mons. Josip Mrzljak, iz Društva bili Stjepan Jovan, Ivan Pavlović, Stanko Lazar, Josip Kolarić, Stanko Cecelja i Franjo Talan, biskup upoznat s planovima Društva na obilježavanju grobišta, uručena pozivnica za blagoslov spomen križa u Kotoribi</i>
30.	- 02. srpnja posjet lokaciji grobišta Zamlaka- Plitvički kanal – odabir najpodesnije lokacije za postav spomen križa – sa stručnjacima Hrvatskih voda – ispostava Varaždin
31.	-03. srpnja Čakovec – 19 sati Održano predavanje o grobištima i stratištima poratnih likvidacija Drugog svjetskog rata na području sjeverne Hrvatske s osvrtom na ekshumaciju grobišta Hrašćan
32.	- 11. srpnja 2009. godine komemoracija grobište Ksajpa kod Čakovca
33.	- 12. srpnja 2009. Kotroriba – grobište Leš – blagoslov spomen križa grobište poratnih likvidacija 1945. – spomen križa blagoslovio vlč Ljuban Škraban
34.	- 05. kolovoz Dan pobjede i domovinske zahvalnosti – godišnjica prvog postavljanja spomen križa 2001. godine - komemoracija i misa zadušnica za žrtve grobišta Sep – Gornji Hrašćan
35.	- 03. rujna sastanak Izvršnog odbora – usvojen plan aktivnosti Društva za 2010. godinu i naredno razdoblje - prijedlog izdavanje knjige Žrtvoslov Varaždinske županije, uputiti pismo za pomoć u sufinanciranju troškova Županiji i općinama i gradovima Vz županije
36.	<i>- 03. rujna upućeno pismo-zamolba Vladi Republike Hrvatske za dodjelu jedne zgrade na prostoru napuštene vojarnje u Optujskoj ulici u Varaždinu u kojoj bi se smjestio „Muzej hrvatskih stradanja“, gdje bi se ujedno čuvala građa i dokumenti o žrtvama, pa i osobni predmeti iz grobišta Gornji Hrašćan</i>
37.	06- rujan – Kotoriba župna crkva blagoslov kamena grobišta Međimurja za Crkvu hrvatskih mučenika na Udbini (puno doprinijeli Josip Kolarić i Zlatko Pišpek)
38.	-12. rujan – prijenos kamena s natpisima grobišta Međimurja u Udbinu (bio Zlatko Pišpek)
39.	- 24. rujan posjet grobištu Šoderana – Kućan Ludbreški – odabir mjesta lokacije postavljanja spomen križa
40.	- 27. rujan 2009. godine Leskovec, župa Svibovec Toplički – 66 obljetnica likvidacije zarobljenih branitelja Varaždinskih Toplica – blagoslov spomenika poginulim braniteljima župe Svibovec
41.	-01. listopada - Općini Trnovec poslan dopis-zamolba za postavljanje spomen križa na grobištu
42.	- 05- do 23 listopada pripreme za postavljanje spomen križa u Kalničkoj Kapeli – žrtvama poubijanim u Čurilovcu 1943. godine, nakon zauzimanja Varaždinskih Toplica
43.	- 06. listopada utvrđivanje lokacije grobišta Zamlaka – rijeka Drava, drugo grobište uz grobište Zamlaka – Plitvički kanal
44.	- 08. listopad – Vratišinec obilježavanje stradanja žrtava poratnih jugo-komunističkih progona župe, sjećanje na poginule hrvatske branitelje u Domovinskom ratu
45.	- 19 listopada upućena zamolba Varaždinskoj županiji, općinama i gradovima za pomoć u financiranju Žrtvoslova Varaždinske županije – 29 adresa
46.	-23. listopada 2009. godine – Kalnička Kapela – postavljanje spomen križa i uređenje mjesta ukopa žrtava poubijanih pred 66 godina u 2 jaruge iznad naselja Čurilovec
47.	-25. listopada Branko Kovačić i Franjo talan- sudjelovali kod polaganja vijenaca kod spomenika žrtvama Svetog Ivana Zelina, u organizacije udruge Hrvatski domobran – predsjednik Juraj Fruk

48.	-26. listopada posjet grobištu Šoderana - Kućan Ludbreški, u posjetu bili Jasenka Zdelar, Franjo Talan i Ivica Dijanuš iz Čurilovca, koji je spreman pomoći u realizaciji postavljanja spomen križa, s nama je bio i Branko Šartaj, a nakon obilaska lokacije koju je očistio ludbreški Lukom, a u vezi postavljanja spomen križa posjetilo smo Poglavarstvo grada Ludbrega, zbog spriječenosti gradonačelnika Marijana Krobota, primio nas je Alen Sabol, pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti i imovinsko-pravne poslove grada Ludbrega, dogovorena i obećana financijska podrška kako bi se uredila lokacija grobišta gdje će se postaviti spomen križ- ostaje nam i dalje za riješiti
49.	- 30. listopad 2009. polaganje vijenaca na grobištima i kod spomen križeva Varaždinske i Međimurske županije i ostalim grobištima gdje djeluje Društvo, Dravska šuma Varaždin, Pancerica Virje Otok, Gaj – Strmec Podravski, kod grobišta Huda jama u Sloveniji i ostalima
50.	- <i>Sesvete, 01. studeni 2009. godine – Kalnička Kapela – blagoslov spomen križa žrtvama iz Čurilovca</i>
51.	- 14. studeni utvrđivanje lokacije i okolnosti stradanja žrtava na grobištu rudnik Ljubelj – Ljubeščica
52.	- 09. 12. Izvršni odbor – Za izdavanje Žrtvoslova Varaždinske županije jedino Županija odobrila i uplatila kao pomoć 1000,00 kuna ostali nitko. Predviđeni troškovi tiskanja i prijeloma preko 50 tisuća kuna + PDV. Predloženo da predsjednik preuzme brigu oko podmirenja dosadašnjih troškova Tiskari, kao i da preuzme brigu oko cijelog projekta tiskanja knjige

U toku 2009. godine za potrebe MUP-a (POA ili Soa) obišta su grobišta Gaj, Lovrečan, Pancerica Virje Otok i Gajec u Sračincu kako bi se pomoću navigacijskog uređaja GPS-a utvrdile točne lokacije grobišta, od strane Društva bili prisutni Boris Veselnik i Franjo Talan, a utvrđena je i lokacija groba žrtve križnog puta uz cestu Petrijanec – Vinica, u predjelu petrijanečki Gaj

Nastavljena je suradnja s Društvom za uređitev zamolčanih grobov iz Slovenije, a s ponosom ističemo i rad formiranih podružnica u Čakovcu i Virovitici te rad Povjerenstva za Sloveniju gdje je Društvo razvilo i projekt «Pieteta» u kojem se putem interneta na web stranicama može pogledati aktivnosti Društva, kao i prikupljena građa o stratištima i grobištima Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Slovenije. Program **Pieteta** može se naći na adresi, <http://www.safaric-safaric.si>, a sve u vezi s grobištima može se poslati na adresu Društva koja je, zahvaljujući razumijevanju Hrvatskog društva političkih zatvorenika podružnice Varaždin, smještena na adresi **Kolodvorska 3, 42 000 Varaždin**

Kako rad Društva financijski podupire i Varaždinska županija, koja nam je poduprla nekoliko predloženih projekata za koje je 2009. godine izdvojila 4600 kuna izvješće je dostavljeno i na adresu Županije, a u sklopu izvješća predana su još slijedeći dokumenti:

- Izvješće o prihodima i rashodima Društva za razdoblje 01.siječanj do 31. prosinac 2009.
- Financijska izvješća za realizaciju pojedinih programa Udruge
- Blagajničko izvješće za 2009. godinu
- Kopije svih računa realiziranih u 2009. godini

Na kraju ostajem zahvalan, prvenstveno članovima Društva i svim ostalima koji su svoj rad i slobodno vrijeme ugradili u očuvanje uspomene na žrtve poratnih likvidacija i na obilježavanju stratišta masovnih pogubljenja, a zahvalnost iskazujemo i tijelima lokalne vlasti koje su nam pomogle.

Protekle godine održano je i pet sastanaka Izvršnog odbora, a izvješća o radu pojedinog povjerenstva i podružnice moći će se saznati na redovitoj skupštini Društva.

Zahvaljujemo na razumijevanju i molim eventualnu nadopunu!

[Izvješće podneseno na sastanku Izvršnog odbora Društva](#)

[U Varaždinu 03. ožujka 2010. godine, a koji je održan u Kolodvorskoj ulici 3, s početkom u 10 sati](#)

Franjo Talan, predsjednik Društva

Gornji Hrašćani

Gornji Hraščani

Štrigova – Repova šuma

Dubrovnik – „Domobrasko groblje“

Dubrovnik - Konavlje

Donja Voća

Kalnička Kapela – na groblju

Kotoriba

Kotoriba

Otok Vrije – grobište „Pancerica“

Varaždin: susret s biskupom Mrzljakom

